

22 Οκτωβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΚΟΥΛΑ ΧΡ. ΜΙΧΑΗΛ,

Εφεσείουσα/Εναγόμενη 3,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ) ΛΤΔ.,

*Εφεσιβλήτων/Εναγόντων.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 8127)*

Πολιτική Δικονομία — Εξέταση εξ αποφάσεως χρεώστη — Έκδοση διαταγής πληρωμής εξ αποφάσεως χρέους με μηνιαίες δόσεις— Προτού την εκδώσει το Δικαστήριο πρέπει να βεβαιωθεί ότι με την διαταγή δεν θα επηρεάζεται η ικανότητα του χρεώστη να αντιμετωπίσει τις ουσιαστικές ανάγκες του εαυτού του και της οικογένειάς του.

5

Εναντίον της εφεσείουσας είχε εκδοθεί διάταγμα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με το οποίο διατασσόταν να πληρώνει £10 το μήνα για την εξόφληση του εξ αποφάσεως χρέους της στην αγωγή 173/88. Κατά την εξέτασή της από το πρωτόδικο Δικαστήριο σχετικά με την ικανότητά της να πληρώσει το χρέος της, η αιτήτρια είχε αναφέρει ότι εργαζόταν στα Ηνωμένα Αρτοποιεία και έπαιρνε μισθό £35 την εβδομάδα, ότι ο σύζυγός της δεν εργαζόταν και έπρεπε να τον συντηρεί η ίδια, ότι πλήρωνε ενοίκιο και κοινόχρηστα £50 τον μήνα και ότι ο μισθός της δεν της έφτανε για να καλύψει τις ανάγκες της ίδιας και του συζύγου της και την βοηθούσε η αδελφή της, που ήταν περισσότερο ευκατάστατη. Παρά το εύρημά του ότι η οικονομική κατάσταση της εφεσείουσας δεν ήταν καθόλου καλή, το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέδωσε την πιο πάνω διαταγή, διότι βρήκε ότι η εφεσείουσα δεν είχε εξηγήσει του λόγους γιατί ο σύζυγός της δεν εργαζόταν, και διότι τα έξοδα που ανέφερε ότι ξόδευε στο σπίτι μόνο κατά ένα ποσοστό θα ήταν, ίσως, δική της υποχρέωση. Από τα πρακτικά της εξέτασης της εφεσείουσας διαφαινόταν ότι η εφεσείουσα είχε απαντήσει χωρίς διαταγμό σε όλες τις ερωτήσεις που της είχαν υποβληθεί και ότι δεν είχε ερωτηθεί γιατί ο σύζυγός της δεν εργαζόταν.

10

15

20

Αποφασίσθηκε ότι:

5 Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση διαταγής πληρωμής εξ αποφάσεως χρέους με μηνιαίες δόσεις είναι το εισόδημα και οι εύλογες προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες του χρεώστη. Δεν εκδίδεται τέτοια διαταγή αν αυτή επηρεάζει την ικανότητα του χρεώστη να αντιμετωπίσει τις ουσιαστικές ανάγκες του ίδιου και της οικογένει-
10 ας του. Στη προκειμένη περίπτωση, το εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι η εφεσείουσα δεν είχε εξηγήσει τους λόγους γιατί ο σύζυγός της δεν εργαζόταν ήταν λανθασμένο και επίσης το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε ενεργήσει με αμφιβολία σχετικά με το ποσό της αντιμετώπισης των εύλογων οικογενειακών αναγκών της εφεσείουσας και γι' αυτό η πρωτόδικη απόφαση ήταν τρωτή και έπρεπε να ακυρωθεί, η δε αίτηση να επανεκδικασθεί από άλλο Δικαστή.

15 *Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα. Διατάχθηκε επανεκδίκαση.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Adamou v. Ioannides (1963) 2 C.L.R. 468.

Chrysostomou v. Athanasiou (1981) 1 C.L.R. 669.

Gesico Photographic Ltd v. J.K. Video Art Co. Ltd (1991) 1 Α.Α.Δ. 134.

20 *Re a Judgment Debtor 51 T.L.R. 524.*

Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Λτδ ν. Χαριλαμπίδη (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 556.

Έφεση.

25 Έφεση από τους εναγόμενους 1 και 3 κατά της διαταγής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Αρέστης, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 4 Μαΐου, 1990 (Αρ. Αγωγής 173/88) με την οποία η εφεσείουσα διατάχθηκε να πληρώνει £10,- το μήνα για την εξόφληση του εξ αποφάσεως χρέους της.

Α. Ευτυχίου, για την εφεσείουσα.

Γ. Κάιζερ, για τους εφεσίβλητους.

30 **ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ:** Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Δ. Στυλιανίδης.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση στρέφεται εναντίον Διαταγής Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, με την οποία, κάτω από το Άρθρο 91 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, (Κεφ. 6, και Νόμοι Αρ. 11/65, 161/89 και 228/89), (ο “Νόμος”), διατάχθηκε η εφεσείουσα εξ αποφάσεως χρεώσιδα στην Αγωγή Αρ. 173/88 - να πληρώνει £10,- το μήνα για την εξόφληση του εξ αποφάσεως χρέους της. 5

Οι εφεσίβλητοι - εξ αποφάσεως δανειστές - με αίτησή τους, που βασίστηκε στο Μέρος ΙΧ του Νόμου, ζήτησαν:-

(α) Εξέταση της εφεσίβλητης αναφορικά με την ικανότητα και τα μέσα της να πληρώσει το εξ αποφάσεως χρέος της με μηνιαίες δόσεις και, 10

(β) Πληρωμή του χρέους διά μηνιαίων δόσεων.

Το Μέρος ΙΧ του Νόμου τιτλοφορείται Εξέταση του εξ Αποφάσεως Χρεώστη. 15

Το Άρθρο 86 του Νόμου νομιμοποιεί τον εξ αποφάσεως δανειστή να αποταθεί στο Δικαστήριο για την εξέταση του “χρεώστη”, (debtor), αναφορικά με την ικανότητά του να πληρώσει.

Το Άρθρο 87 δίδει εξουσία στο Δικαστήριο να εξαναγκάσει την παρουσία του εξ αποφάσεως χρεώστη (judgment debtor) για εξέταση. 20

Το Άρθρο 88 προνοεί για την εξέταση του χρεώστη από το δανειστή και από το Δικαστήριο, αναφορικά με την ικανότητά του να πληρώσει, την αποκάλυψη περιουσίας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή και αναφορικά με τη διάθεση οποιασδήποτε περιουσίας που ο χρεώστης πιθανό να έκαμε. 25

Το Άρθρο 89 προβλέπει ότι, ανεξάρτητα από την εμφάνιση ή όχι του χρεώστη (debtor), ο πιστωτής (creditor) και όλοι οι άλλοι μάρτυρες, τους οποίους το Δικαστήριο θεωρεί αναγκαίους, μπορεί να εξεταστούν με όρκο ή άλλως πως αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα.

Το Άρθρο 91 απονέμει εξουσία στο Δικαστήριο να εκδώσει διαταγή πληρωμής του χρέους με δόσεις και έχει:- 30

“91. The Court may, if it thinks fit, upon or at any time after any such investigation, direct that the sum due under the judgment shall be paid by instalments at such times and in such amounts as it may think proper.” 35

Το Πρωτόδικο Δικαστήριο στη διαδικασία αυτή προβαίνει σε έρευνα για την ικανότητα και τα μέσα του εξ αποφάσεως χρεώστη να πληρώσει. Η έρευνα δεν περιορίζεται μόνο στην εξέταση του χρεώστη, αλλά το Δικαστήριο ακούει και άλλους μάρτυρες που κρίνονται αναγκαίοι για το σκοπό αυτό.

5

Σύμφωνα με τη νομολογία, το Δικαστήριο, στη διαδικασία αυτή, μπορεί να διατάξει το χρεώστη να πληρώσει το εξ αποφάσεως χρέος με περιοδικές δόσεις, με βάση την ολότητα της ενώπιόν του μαρτυρίας.

10

Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη είναι το εισόδημα, και οι εύλογες προσωπικές και οικογενειακές ανάγκες του χρεώστη. Δεν εκδίδεται διαταγή για πληρωμή χρέους με μηνιαίες δόσεις, εάν η διαταγή αυτή επηρεάζει την ικανότητα του χρεώστη να αντιμετωπίσει τις ουσιαστικές ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του - [βλ., μεταξύ άλλων, *Anestos Adamou v. Xenophon Ioannides* (1963) 2 C.L.R. 468· *Chrysostomou v. Athanassiou* (1981) 1 C.L.R. 669, 671· *Gesico Photographic Ltd. v. J.K. Video Art Co. Ltd.*, (1991) 1 A.A.Δ. 134· *In re a Judgment Debtor* 51 T.L.R. 524, στη σελ. 525· *Λαϊκή Κυπριακή Τράπεζα Αντ ν. Θεοχάρη Χαραλαμπίδη* (1989) 1 A.A.Δ. (E) 556].

15

20

Στην παρούσα υπόθεση η εφεσεύουσα εξετάστηκε από το Δικαστήριο και από το δικηγόρο των εφεσιβλήτων. Κατέθεσε ότι εργαζόταν στα Ηνωμένα Αρτοποιεία και είχε εβδομαδιαίες απολαβές £35,-. Ανέφερε ότι ο σύζυγός της δεν εργαζόταν από το 1982. Δεν είχε εξαρτώμενα παιδιά γιατί ήταν όλα παντρεμένα. Απαντώντας στις ερωτήσεις, έδωσε λεπτομερή εξήγηση των οικογενειακών της εξόδων. Πλήρωνε £50,- το μήνα για ενοίκιο και κοινόχρηστα. Το εισόδημά της δεν αρκούσε για την αντιμετώπιση των ουσιαστικών οικογενειακών αναγκών της και εβοηθείτο από την ευκατάστατη αδελφή της σε είδη ρουχισμού και άλλως πως.

25

30

Κανένας άλλος μάρτυρας δεν προτάθηκε, ούτε κλήθηκε στην υπόθεση.

Το Πρωτόδικο Δικαστήριο στην απόφασή του αναφέρει ότι δεν αμφιβάλλει ότι η οικονομική κατάσταση της "καθ' ης η αίτηση δεν είναι καθόλου καλή". Κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλόμενης Διαταγής καθοδηγούμενο από τα εξής δύο στοιχεία:-

35

- (α) Ότι η εφεσεύουσα δεν εξήγησε στο Δικαστήριο τους λόγους γιατί ο σύζυγός της δεν εργάζεται και γιατί η ίδια διατρέφει

το σύζυγό της· και

(β) Ότι τα έξοδα που ανέφερε ότι ξοδεύει στο σπίτι μόνο κατά ένα ποσοστό θα ήταν, ίσως, δική της υποχρέωση.

Από το πρακτικό του Δικαστηρίου είναι φανερό ότι η εφεσείουσα απάντησε χωρίς δισταγμό σε όλες τις ερωτήσεις που της υποβλήθηκαν από το Δικαστήριο και από το δικηγόρο των εφεσισβλήτων. Δεν ερωτήθηκε γιατί ο σύζυγός της δεν εργάζεται. Δεν υπάρχει οτιδήποτε στο πρακτικό που να δικαιολογεί το εύρημα του Δικαστηρίου ότι δεν εξήγησε τους λόγους γιατί ο σύζυγός της δεν εργάζεται. 5 10

Τα έξοδα στα οποία αναφέρθηκε η εφεσείουσα περιορίζονται στα ουσιαστικά απαραίτητα για τη συντήρηση της διμελούς οικογένειάς της. Το Πρωτόδικο Δικαστήριο ενήργησε με αμφιβολία αναφορικά με το ποσό της αντιμετώπισης των ευλόγων οικογενειακών αναγκών της.

Για τους πιο πάνω λόγους, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι 15 τρωτή και θα ακυρωθεί.

Η έφεση επιτρέπεται. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται. Διατάσσουμε, όμως, όπως η αίτηση για εξέταση της εφεσείουσας εκδικαστεί από άλλο Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. 20

Η έφεση επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ της εφεσείουσας.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.